

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm

Vår referens

Dnr

2018-12-03

Lars Ilmoni

Ju2018/0428/L7

Remissvar: Genomförande av student- och forskardirektivet

Företagarna har givits möjlighet att lämna synpunkter på promemorian Genomförande av student- och forskardirektivet (Ds 2018:37).

Företagarna väljer att fokusera på de förslag som är mest relevanta för företagare vilket främst är frågan om uppehållstillstånd för praktik.

Företagarna delar utredningens bedömning att inte införa ett ekonomiskt åtagande för arbetsgivare vars praktikanter olagligen stannar kvar i Sverige. En sådan bestämmelse skulle leda till att färre företagare vågar ta emot praktikanter från tredje land. Eftersom tillgång till rätt kompetens är det största tillväxthindret för företag så skulle en sådan regel ytterligare försvåra möjligheterna att hitta rätt arbetskraft.

Företagarna ställer sig kritisk till utredningens bedömning i frågan om förlängning av uppehållstillstånd för praktik. Direktivet medger en sådan möjlighet men utredningens bedömning är att möjlighet till förlängning, utöver den generella tiden om sex månader, inte bör utnyttjas. Som skäl till detta anges Migrationsverkets merarbete för förlängningsansökningar.

Att som skäl ange en myndighets förmodade merarbete anser Företagarna är en ytterst bristfällig motivering. Inte minst för att det måste vägas mot andra intressen. I detta fall handlar det om möjligheter för arbetsgivare att hitta rätt arbetskraft, förutsättningar för tillväxt i våra företag samt möjligheterna för Sverige, som ett litet internationaliserat och exportberoende land, att vara konkurrenskraftig på en globaliserad marknad. Att inte möjliggöra förlängning för praktik i kunskapsintensiva yrken, som direktivet indirekt avser, bidrar sannolikt även till ökade svårigheter att hitta välutbildad arbetskraft. Till detta bör även läggas att sex månaders praktik är en relativt kort tid för att bedöma någons prestationer och kapacitet inom yrken som kräver högre utbildning. Administrativa merkostnader för en myndighet väger mycket lätt i jämförelse. Företagarna anser därför att möjligheten till förlängning bör införas i enlighet med vad direktivet föreskriver.

Företagarna anser, utanför denna specifika promemoria, att Migrationsverket bör tillföras resurser för att korta handläggningstiden av generella arbetstillstånd samt förlängningsansökningar. Företagarna bedömer vidare att det finns behov av att inrätta en stödjande funktion som hjälper arbetsgivare i strävan efter att göra rätt från början. Migrationsverkets väntetider vid förnyad ansökan om arbetstillstånd har varit mellan 10-20 månader under det senaste året, vilket skapar en ohållbar situation för företag och individer som trots allt har lyckats rekrytera(as) från tredje land. Det är rättsosäkert och inhumant att enskilda individer och familjer ska leva i ovisshet under långa tider. För mindre företag är det mycket svårt och därtill ett arbetsmiljöproblem att inte kunna planera längre än för stunden. Företagarna har därför efterfrågat kraftfulla åtgärder och resurser för att effektivisera handläggningen av arbetstillstånd och förlängningsansökningar.

Övriga förslag och bedömningar i utredningen lämnar Företagarna utan synpunkter.

Patrik Nilsson

Lars Ilmoni

Chef Analys & Opinion